

Briuselis, 2021 08 06
COM(2021) 458 final

2021/0258 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2009/1013/ES, kuriuo Austrijos Respublikai toliau leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 straipsnio

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva¹) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti nuo tos direktyvos nuostatų leidžiančias nukrypti specialias priemones, kad būtų supaprastinta apmokestinimo PVM procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių vengimui ar sukčiavimui.

Austrijos Respublika (toliau – Austrija) raštu, kurį Komisija užregistravo 2021 m. kovo 19 d., paprašė leisti toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, kad galėtų nesuteikti teisės atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kurios daugiau nei 90 % yra naudojamos apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniams tikslams ar, iš esmės, ne verslo tikslams arba neekonominei veiklai. Prie prašymo buvo pridėta šios priemonės taikymo ataskaita, į kurią buvo įtraukta padalijimo normos, taikomos teisei į PVM atskaitą, peržiūra, kaip reikalaujama pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo 2009/1013/ES², iš dalies pakeisto Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/1487³, 2 straipsnį.

Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2021 m. balandžio 7 d. raštais Komisija apie Austrijos prašymą pranešė kitoms valstybėms narėms. 2021 m. balandžio 8 d. raštu Komisija pranešė Austrijai turinti visą informaciją, kuri yra būtina prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

PVM direktyvos 168 straipsnyje nustatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už savo apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir gautas paslaugas. PVM direktyvos 168a straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad išlaidų, susijusių su nekilnojamuoju turtu, kuris yra apmokestinamojo asmens veiklai skirtas turto dalis ir kuris yra naudojamas ir verslo, ir ne verslo tikslams, atveju PVM atskaitomas tik už tą turto naudojimo dalį, kuri susijusi su apmokestinamojo asmens verslo tikslais. Pagal PVM direktyvos 168a straipsnio 2 dalį valstybės narės taip pat gali taikyti šią taisyklę išlaidoms, susijusioms su kitomis jų nurodytomis prekėmis, kurios yra veiklai skirtas turto dalis. 168a straipsnis į PVM direktyvą buvo įtrauktas 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES⁴, siekiant, kad būtų atskaitoma tik už tą faktinio naudojimo dalį, kuri susijusi su verslo tikslais, ir taip veiksmingiau taikyti principą, pagal kurį atskaita galima tik tada, kai atitinkamos prekės ir paslaugos naudojamos apmokestinamojo asmens verslo tikslais.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį valstybės narės, siekdamos supaprastinti PVM surinkimo procedūrą arba užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, gali taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo PVM direktyvos nuostatų, jeigu tas priemonės patvirtino Taryba.

Austrija paprašė leisti toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM Direktyvos 168 ir 168a straipsnių, kad galėtų visiškai nesuteikti teisės atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kurios daugiau nei 90 % yra naudojamos apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniams tikslams ar, iš esmės, ne verslo tikslams arba neekonominei veiklai.

¹ OL 347, 2006 12 11, p. 1.

² OL L 348, 2009 12 29, p. 21.

³ OL L 251, 2018 10 5, p. 33.

⁴ 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES, iš dalies keičianti Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įvairias nuostatas (OL L 10, 2010 1 15, p. 14–18).

2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos sprendimu 2004/866/EB⁵ šią nukrypti leidžiančią priemonę Austrijai iš pradžių leista taikyti iki 2009 m. gruodžio 31 d., paskui 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2009/1013/ES⁶ ją vėl leista taikyti iki 2012 m. gruodžio 31 d. Pastarasis terminas 2012 m. lapkričio 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2012/705/ES⁷ buvo pratęstas iki 2015 m. gruodžio 31 d., 2015 m. gruodžio 10 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/2428⁸ – iki 2018 m. gruodžio 31 d. ir Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/1487⁹ – iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Šiuo prašymu Austrija pranešė Komisijai, kad taikoma nukrypti leidžianti priemonė pasitvirtino esanti labai sėkminga ir veiksminga supaprastinant PVM surinkimą ir užkertant kelią mokesčių slėpimui ir vengimui, taip pat ji padėjo užtikrinti didesnę teisingumą, nes buvo užkirstas kelias iškraipymams dėl nepagrįstų pranašumų, susijusių su pinigų srautais, o dėl supaprastinto PVM surinkimo pagerėjo mokesčių prievolių vykdymas. Austrijos teigimu, panaikinus nukrypti leidžiančią priemonę, apmokestinamasis asmuo, kuris prekę ar paslaugą verslo tikslais naudoja tik ribotai ir kuriam leidžiama atskaityti PVM už tokį nežymų naudojimą verslo tikslais, įgytų nepagrįstą pranašumą, susijusį su pinigų srautais, apmokestinamojo asmens, kuris prekę ar paslaugą naudoja vien tik verslo tikslais, atžvilgiu. Be to, dėl paskesnio nežymaus prekės ar paslaugos, kuri verslo tikslais naudojama tik ribotai, naudojimo asmeniniams ir verslo tikslams santykio pokyčio reikėtų patikslinti atskaitomą PVM. Toks nedidelis patikslinimas būtų neproporcingas vertinant tiek iš mokesčio mokėtojų, tiek iš mokesčių administratorių pozicijų.

Prašomas minimalus ne mažesnis kaip 10 % prekių ir paslaugų naudojimas verslo tikslams, kad būtų galima atskaityti pirkimo PVM, yra palyginti nedidelis. Todėl, Austrijos teigimu, šios priemonės galiojimo pratęsimas turės tik nedidelį poveikį bendrai PVM pajamų, surenkamų galutiniam vartojimo etape, sumai, taigi nedaro neigiamos įtakos Sąjungos PVM nuosaviems ištekliams.

Nukrypti leidžiančios nuostatos paprastai nustatomos ribotam laikui, kad būtų galima įvertinti, ar speciali priemonė yra tinkama ir veiksminga. Remdamasi Austrijos pateikta informacija, Komisija daro išvadą, kad naudojimo verslo ir ne verslo tikslams padalijimas į 90 % ir 10 % vis dar yra tinkamas pagrindas siekiant atskirti sandorius, su kuriais susijęs naudojimas verslo tikslams gali būti laikomas nereikšmingu.

Todėl aptariama specialia priemone sudaromos geresnės sąlygos ir mokesčių administratoriui, ir įmonėms, kadangi nebereikia stebėti, kaip toliau naudojamos prekės ir paslaugos, kurias įsigyjant nesuteikta teisė į atskaitą, visų pirma siejant su galimu naudojimo asmeniniams tikslams apmokestinimu pagal PVM direktyvos 16 ar 26 straipsnį arba atskaitos tikslinimais, kurių reikalaujama pagal tos direktyvos 184–192 straipsnius. Todėl tikslinga pratęsti nukrypti leidžiančios priemonės taikymo laikotarpį.

Tačiau pratęstas galiojimo laikotarpis turėtų būti ribotas, kad būtų galima įvertinti, ar nepasikeitė aplinkybės, kuriomis pagrįsta nukrypti leidžianti nuostata. Todėl nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo laikotarpį siūloma pratęsti iki 2024 m. pabaigos ir paprašyti Austrijos iki 2024 m. kovo 31 d. kartu su prašymu pratęsti nuostatos taikymo laikotarpį pateikti ataskaitą, į kurią būtų įtraukta taikomos padalijimo į naudojimą verslo ir ne verslo tikslams normos, kuria remiantis nesuteikiama teisė į atskaitą, peržiūra, jeigu būtų numatyta priemonę taikyti ir po 2024 m.

⁵ OL L 371, 2004 12 18, p. 47.

⁶ OL L 348, 2009 12 29, p. 21.

⁷ OL L 319, 2012 11 16, p. 8.

⁸ OL L 334, 2015 12 22, p. 12.

⁹ OL L 251, 2018 10 5, p. 33.

2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 2009/1013/ES buvo priimtas kartu su 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES, kuria į PVM direktyvą buvo įtrauktas 168a straipsnis. Tačiau Tarybos sprendimo 2009/1013/ES pavadinime nėra nuorodos į 168a straipsnį. Todėl, siekiant pašalinti šį Tarybos sprendimo 2009/1013/ES pavadinimo ir turinio neatitikimą, Tarybos sprendimo 2009/1013/ES pavadinimas turėtų būti iš dalies pakeistas įtraukiant nuorodą į PVM direktyvos 168a straipsnį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Panašias nukrypti leidžiančias nuostatas, kuriomis visiškai nesuteikiama teisė atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kai tos prekės ir paslaugos daugiau nei 90 % naudojamos apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniams tikslams ar, iš esmės, ne verslo tikslams ar neekonominei veiklai, buvo leista taikyti kitoms valstybėms narėms (Vokietijai¹⁰, Nyderlandams¹¹).

PVM direktyvos 176 straipsnyje nurodyta, kad Taryba nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. Kol tokios išlaidos nenustatytos, valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti išimtis, galiojusias 1979 m. sausio 1 d. Todėl yra kelios esamos padėties nekeitimo nuostatos, kuriomis ribojama apmokestinamųjų asmenų teisė į atskaitą.

Nepaisant ankstesnių iniciatyvų nustatyti taisyklės, kurioms išlaidų kategorijoms galėtų būti taikomas atskaitos teisės apribojimas¹², tokia nukrypti leidžianti nuostata yra tinkama, kol tos taisyklės bus suderintos ES lygmeniu.

Taigi siūloma priemonė atitinka galiojančias PVM direktyvos nuostatas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojimas.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinti mokesčių surinkimą ir užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui. Ja neviršijama to, kas būtina šiems tikslams pasiekti.

¹⁰ 2018 m. gruodžio 20 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/2060, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2009/791/EB, leidžiantis Vokietijai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 ir 168a straipsnių (OL L 329, 2018 11 21, p. 20–21).

¹¹ 2020 m. gruodžio 18 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/2189, kuriuo Nyderlandams leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 ir 168a straipsnių (OL L 434, 2020 12 23, p. 1–2).

¹² KOM(2004) 728 galutinis. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 77/388/EEB, siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą (OL C 24, 2005 1 29, p. 10), atsiimtas 2014 m. gegužės 21 d. (OL C 153, 2014 5 21, p. 3).

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM nuostatų galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Austrijos prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo siekiama supaprastinti PVM surinkimo procedūrą leidžiant Austrijai toliau taikyti nukrypti leidžiančią priemonę, kuria leidžiama visiškai nesuteikti teisės atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kurios apmokestinamojo asmens yra daugiau nei 90 % naudojamos asmeniniams arba ne verslo tikslams, įskaitant neekonominę veiklą.

Priemone sumažinama įmonėms ir mokesčių administratoriui tenkanti administracinė našta, nes nereikia stebėti, kaip vėliau naudojamos prekės ir paslaugos, kurias įsigyjant nesuteikta teisė į atskaitą, visų pirma kiek tai susiję su galimu naudojimo asmeniniams tikslams apmokestinimu arba atskaitos tikslinimu.

Prašomas minimalus ne mažesnis kaip 10 % prekių naudojimas verslo tikslams, kad būtų galima atskaityti pirkimo PVM, yra palyginti nedidelis. Todėl, Austrijos teigimu, šios priemonės galiojimo pratęsimas turės tik nedidelį poveikį bendrai PVM pajamų, surenkamų galutiniame vartojimo etape, sumai, taigi nedaro neigiamos įtakos Sąjungos PVM nuosaviems ištekliams.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neturės neigiamos įtakos Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlymo galiojimas yra riboto laikotarpio ir jame numatytos laikino galiojimo sąlygos terminas – 2024 m. gruodžio 31 d.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2009/1013/ES, kuriuo Austrijos Respublikai toliau leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 straipsnio

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2009/1013/ES² Austrijai buvo leista taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB (toliau – speciali priemonė). Po kelių pratęsimų šis leidimas nustos galioti 2021 m. gruodžio 31 d.;
- (2) 168a straipsnis į Direktyvą 2006/112/EC buvo įtrauktas 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES,³ siekiant, kad būtų atskaitoma tik už tą faktinio naudojimo dalį, kuri susijusi su verslo tikslais, ir taip veiksmingiau taikyti principą, pagal kurį atskaita galima tik tada, kai atitinkamos prekės ir paslaugos naudojamos apmokestinamojo asmens verslo tikslais. Todėl Sprendimo 2009/1013/ES pavadinime taip pat turi būti nuoroda į Direktyvos 2006/112/EB 168a straipsnį;
- (3) šia specialia priemone nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, kuriuose reglamentuojama apmokestinamųjų asmenų teisė atskaityti pridėtinės vertės mokestį (PVM), mokėtiną už jų apmokestinamiesiems sandoriams patiektas prekes ir suteiktas paslaugas. Šia specialia priemone siekiama nesuteikti teisės atskaityti PVM už prekes ir paslaugas, kai tos prekės ir paslaugos daugiau nei 90 % yra naudojamos apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniams tikslams ar, iš esmės, ne verslo tikslams arba neekonominei veiklai;
- (4) specialios priemonės tikslas – supaprastinti apmokestinimo PVM ir PVM surinkimo tvarką. Poveikis galutinio vartojimo etape mokėtinų mokesčių sumai yra tik nedidelis;
- (5) Austrija raštu, kurį Komisija užregistravo 2021 m. kovo 19 d., paprašė leidimo toliau taikyti šią specialią priemonę (toliau – prašymas);

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

² 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, leidžiantis Austrijos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 straipsnio (OL L 348, 2009 12 29, p. 21).

³ 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES, iš dalies keičianti Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įvairias nuostatas (OL L 10, 2010 1 15, p. 14–18).

- (6) remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, Komisija 2021 m. balandžio 7 d. raštais pranešė kitoms valstybėms narėms apie Austrijos prašymą. 2021 m. balandžio 8 d. raštu Komisija pranešė Austrijai turinti visą informaciją, kuri yra būtina prašymui įvertinti;
- (7) Austrijos teigimu, speciali priemonė pasitvirtino esanti labai veiksminga siekiant supaprastinti PVM surinkimą ir užkirsti kelią mokesčių slėpimui ir vengimui. Priemonė sumažinama įmonėms ir mokesčių administratoriui tenkanti administracinė našta, nes nereikia stebėti, kaip vėliau naudojamos prekės ir paslaugos, kurias įsigyjant nesuteikta teisė į atskaitą. Todėl Austrijai turėtų būti leista toliau taikyti šią specialią priemonę dar vieną ribotą laikotarpį – iki 2024 m. gruodžio 31 d.;
- (8) jeigu Austrija mano, kad priemonės taikymą būtina pratęsti po 2024 m., iki 2024 m. kovo 31 d. ji turėtų pateikti Komisijai prašymą kartu su specialios priemonės taikymo ataskaita, į kurią turėtų būti įtraukta taikomos padalijimo normos peržiūra;
- (9) nukrypti leidžianti priemonė neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM;
- (10) todėl Įgyvendinimo sprendimas 2009/1013/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas 2009/1013/ES iš dalies keičiamas taip:

(1) pavadinimas pakeičiamas taip:

„2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, leidžiantis Austrijos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 168 ir 168a straipsnių“;

(2) 1 ir 2 straipsniai pakeičiami taip:

„1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, Austrijai leidžiama visiškai nesuteikti teisės į prekes ir paslaugoms taikomo pridėtinės vertės mokesčio (PVM) atskaitą, kai tos prekės ir paslaugos daugiau nei 90 % yra naudojamos apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniams tikslams ar, iš esmės, ne verslo tikslams arba neekonominei veiklai.

2 straipsnis

Šis sprendimas nustoja galioti 2024 m. gruodžio 31 d.

Bet koks prašymas pratęsti šiame sprendime numatytos nukrypti leidžiančios priemonės taikymo laikotarpį Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d.

Kartu su tokiu prašymu pateikiama šios priemonės taikymo ataskaita, į kurią įtraukta padalijimo normos, kuri remiantis šiuo sprendimu taikoma teisei į PVM atskaitą, peržiūra.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Austrijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*